

Solskenssöndag på Birkas.

Exc. Sandler bland stamfränder.

Söndagen d. 13 juni precis på slaget 12-rullade tre bilar uppför allén till Birkas folkhögskola och ur stego exc. Sandler, t. f. utrikesminister Kask, biträdande utrikesminister A. Rei, Kabinettsrådet Günther, Sveriges minister i Estland baron A. Koskull, exc. Sandler sekreterare Belfrage samt attachéerande löjtnant Zirkel. Tidigare hade anlämt med bil undervisningsrådet Terasmäe från Tallinn samt S. O. Vs funktionärer. Vid trappan mottogs de höga gästerna av S. O. Vs ordförande hr M. Westerblom som föreställde skolans rektor och husmoder samt de övriga lärarna m. fl.

Något sent för denna årstid men dock vackert klingade Nuckö och Rikull samlade manskörs sångnummer under läraren V. Pöhls ledning "Vintern rasat ut" varmed den hälsade de anlända välkomna. Exc. Sandler tackade för sången och skakade därefter varje sångares hand.

Nu var tiden kommen för rektorn att visa skolans lantbruk, och ekonomibyggnader. I samlad trupp gjorde man en färd runt fälten och igenom stallarna. Man kunde konstatera, att om det inte blir alltför stor torka i år, kan Birkas påräkna goda skördar.

Återkommen från rundvandringen underhöll sig exc. Sandler en stund med bl. a. kärngubbarna A. Vikström, Johan Hörnström och Anders Nyholm från Vormsö varvid herr Hörnström frambar en hälsning från

Vormsö och påminde om att Nuckö en gång tidigare varit estlandssvenskarnas bildningscentrum, nämligen då Evang. Fosterlandsstiftelsen för över 60 år tillbaka sände över sina missionärer hit, vilket resulterade i öppnandet av ett seminarium. Nu har det åter blivit det, tack vare Birkas folkhögskola som också på sätt och vis har Sverige att tacka för sin tillblivelse.

Efter lunchen, som intogs i folkhögskolans matsal, och i vilken utom de höga gästerna deltog hela S. O. Vs styrelse jämte lärare, samlade man sig ute på gräsplanen, där man

snart fick lyssna till ett körsångsnummer "Veel kaitse kange Kalev" utfört av Rikull blandade kör under lärare Vesterbergs ledning. Under livliga applåder besteg sedan exc. Sandler talarstolen där han bl. a. sade, att det var ett gammalt bruk i Sverige att när en gäst besöker en folkhögskola, han också skall medverka i programmet. Ämnet för föredraget var "Hur människan lärt sig att arbeta". Talaren påvisade hur arbetet medels rytm, sång, musik och dans utvecklats och att i allt arbete människan utför vissa rytmiska rörelser ingå, hos vilda folk i ännu högre grad än hos oss. Framställningen var mycket intressant och fängslande och föredraget mottogs med hjärtliga applåder.

*Exc. Sandler
i kretsen av
skolbarn från
Vippal.*

Efter exc. Sänders föredrag bestogs talarstolen av S. O. Vs ordförande, som bl. a. yttrade att det är med sant nöje vi frambära ett tack till exc. Sandler för det intresse han bevisat estlandssvenskarna genom besöket på Birkas. Den svenska minoriteten känner sig hamma här och älskar sitt fosterland, men det må förlätas, att vi känna det varmt inom västen, när vi få höra svenska talas och komma i beröring med rikssvenskar. Till sist utbringade ordförande Vesterblom ett fyrfaldigt leve för exc. Sandler och för ett fortsatt gott samarbete mellan Estland och Sverige.

Därefter tog Exc. Sandler än en gång till orda och yttrade följande: "Jag tackar för alla vänskapliga ord och framför allt för att jag fått tillfälle besöka denna plats och komma i beröring med denna folkstam, som bor härute. Jag kan återvända till Sverige i den övertygelsen att svenska alltjämt talas här ute, och att man lär barnen att tala och älska sitt

modersmål, samt att en egen särpräglad kultur format ut sig i den svensktalande bygden. Det är hälsosamt och lärorikt för oss att se, att en splittrad gren av den svenska stammen, som under många, många långa årtionden har varit bortglömd av Sverige, kunnat bevara sin egenart och kultur. Jag återvänder till Sverige i den fasta övertygelsen att här på Birkas utföres ett arbete till svenskhetens fromma. Jag tackar Birkas för det synnerligen värdefulla arbete som här är nedlagt och har övertygat mig om att det burit frukt. Och till sist vill jag säga, att det är för oss ofantligt kärt, att man sätter värde på den kultur, som härstammar från Sverige. Jag vill framhålla, att de förbindelser mellan Sverige och svenskarna här, som nu kunna upprätthållas, äro möjliga därigenom att Estlands folk återvunnit sin frihet. Estlands frihet har i mer än ett avseende kommit svenskarna härute till del. Jag föreslår att vi utbringa ett leve

för de intressen som binda de bägge länderna tillsammans. Leve samarbetet Sverige — Estland".

Efter dessa ord sjöng hela den församlade folkskaran — omkring 400 personer — Modersmålets sång. Än en gång utbringade exc. Sandler ett fyrfaldigt leve, denna gång för modersmålet.

Sedan manskören ytterligare sjungit en sång, tog man farväl av Birkas och satte sig upp i bilarna för att fara till Svenska gymnasiet i Haapsalu. På återvägen besöktes en svensk bondgård i Birkas by. Gymnasiets lärare och elever voro trots sommarlovet församlade i Haapsalu. En flickelev överräckte en bukett röda rosor, och Modersmålets sång sjöngs. Därefter besågs skolans lokaler, och Rektor Üksti bjöd på kaffe. Sedan styrde man färden upp till de gamla ruinerna, vilka besågos i största hast, varefter man återvände till Tallinn.

A. A.

Skolresa till Tartu.

Det var lite rörigt i början på grund av en bussägares opålitlighet, och ett tag såg det ut, som om det ej skulle bli någon resa av. Till slut bestämdes det dock till allas, eller åtminstone de flestas belåtenhet, att vi skulle fara till universitetsstaden Tartu. I resan deltog Svenska Gymnasiets fjärde klass och de rikssvenska lärarna.

Kl. 1/26 på lördagsmorgonen voro alla församlade vid stationen utom han som försov sig. Biljetter hade lösts redan dagen förut, så det var bara att leta rätt på en lämplig kupé och göra det bekvämt för sig. Efter nära tre timmars färd anlände vi till Tallinn, där vi blott stannade i 10 minuter. Vi instuvades igen på tåget, och så bar det av mot Tartu. Det blev lite enformigt att bara åka och åka och för att fördriva sömnen från sig själva och oss satte herrar magistri igång med några lekar, som piggade upp oss lite. En av magistrarna blev dock i ett tillstånd av svaghet

överrumplad av John Blund i ett hörn av kupén och en elev passade på att ta ett kort av honom i denna för kroppens och själens vederkvickande så väl lämpad ställning. Till slut började dock kyrkspirorna i Tartu skymta, och på slaget 1/21 rusade vi in på stationen. Där välkomnades vi av professor Karling, som ordnat med bostad åt oss och sedan visade oss omkring i staden.

Till att börja med togo vi oss en titt på universitetsbiblioteket, som är inrymt i ruinerna av den gamla domkyrkan. Denna ligger uppe på Domberget, från vilket man på sina håll har en vacker utsikt över staden. Efter middagen togo vi stadens sevärdheter i närmare betraktande. Prof. Karling hade en hel del att förtälja om Universitetets, Johanneskyrkans m. fl. byggnadersarkitektoniska märkligheter. Kl. 5 på aftonen var vi bjudna till professorskan Wieselgren, som trakterade oss med kaffe, tårta och andra läckerheter.

Kvällen fick vi tillbringa efter eget gottfinnande, och det föll

oss naturligt nog särdeles i smaken. Vi delade oss i smärre grupper på två och tre, och så gav vi oss ut på upptäcktsfärder. Tartu är till invånarantalet Estlands andra stad, men den ger dock föga intryck av storstad. Vi voro ense om att staden var både intressant och hemtrevlig. Den har något av gammal förnäm universitetskultur över sig. Människorna voro mycket sympatiska och tillmötesgående.

Jag hade med ett par kamerater tagit mig en titt på Emajögi och beundrat broarna, som leda över den. Naturligtvis hade vi även ett gott öga till stadens vackra flickor, men tyvärr lyckades vi ej göra några bekantskaper. Efter en stund återvände vi till vårt natthärbärge. Dröm om vår förvåning, när vi där får se en krigare, utstyrd i röda byxor och rikt broderad jacka, ligga bekvämt utsträckt på en av våra sängar och mysande av belåtenhet fördjupa sig i våra smörgåspaket. "Det är inte alla dagar, man får smörgåsar", förklarade krigaren illmarigt, innan vi ens hunnit säga något.

(Forts. sid. 5.)

Segerdagen.

Om några dagar gå vi att fira en nationell högtidsdag: Segerdagen. Det är i år fjärde gången som Estland firar denna dag. Den vill påminna oss om att vi äro ett fritt folk, med stark samhörighetskänsla. Elden, som Riksäldsten sänder ut över hela landet den skall binda oss samman. Må den bliva brinnande inte endast denna kväll, då den når bestämmelseorterna, utan få fortsätta att brinna och binda samman hela detta år, och allt framgent.

Segerdagen – den dag då våra trupper under Vönnu kunde slå en påträngande fiende – har rätt att äras och firas. Inte som något minne över en blodig drabbning utan som ett minne åt de män och ideer som buro upp frihetskriget och dess höga mål.

Segerdagens tecken – den blå-svart-vita flaggan – symbolen för vårt folk och land, må denna dag fladdra mäktigare och friare än någonsin tidigare. Den må stämma sinnen till fest och ge den känslan åt alla, att det är gott att bo i ett fritt land.

Segerdagen har också gett möjlighet åt alla att självständigt arbeta på sin egen och rikets framgång. Ser man rätt på detta förhållande, finner man snart, att det är en fördel, som är värd att minnas. Därför må alla som beakta betydelsen därav se till att Segerdagen för dem och deras omgivning firas på ett värdigt sätt.

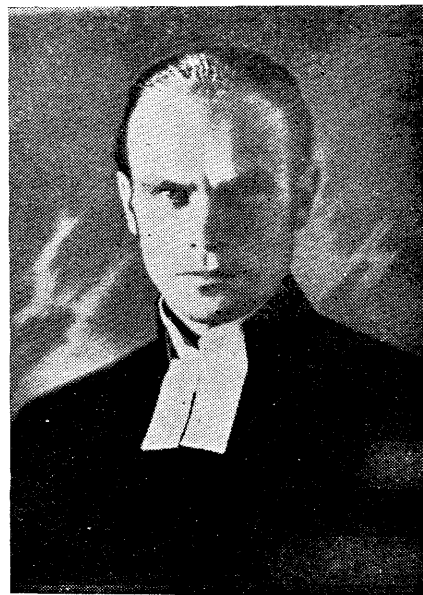
A. A.

Kyrkoherde Sven Danell har lämnat Nuckö.

En prästman har gått. En kulturpersonlighet har lämnat våra led...

Söndagen den 6 juni höll kyrkoherde Sven Danell under sin vistelsetid som präst här på Nuckö sin sista högmässa med nattvarsgång i Nuckö kyrka. Samvaron i helgedomen gestaltade sig samtidigt till en gripande avskedshögtidlighet för den avgående prästen. Det var sommaren 1930 som Sven Danell först kom till Estland, närmare bestämt till Nuckö och Rikull. Han blev adjunkt hos kyrkoherde Tannebaum f. o. m. samma år och efter E. Tannebaums avgång vald till kyrkoherde för Nuckö församling, jämte dess annexförsamlingar i Rikull och Sutlepe den 6 aug. 1933 och installerades högtidligen i sitt ämbete sommaren 1934 av sin far, biskopen i Skara Hj. Danell, assisterad av prosten Schiele i Røiks, kyrkoherde v. zur Mühlen i Haapsalu och Schwartz i Kors.

När nu kyrkoherde Danell, enligt gällande förordningar i landet, att medborgare ifrån ett annat land icke få tjänstgöra som präster i Estland, lämnar sin befattning här, ha vi anledning att dröja vid den gärning, den avgående kyrkoherden utfört under sin verksamhetstid på Nuckö. – Det bör måhända härvidlag strax i början fastslås, att kyrkoherde Sven Danell är en sällsynt intelligent människa med ett stort förråd av kunskaper och med särdeles utvecklade anlag att tillägna sig språk. Kyrkoherde S. Danell lärde sig således det estniska språket på jämförelsevis kort tid, vilket språk han behärskar oklanderligt i såväl tal som skrift. Sven Danell har gjort sig känd också som en mycket human och en mycket rörlig människa. Han har varit en de fattigas och glömdas hjälpare och en resornas och strapatsernas store man. Men först som sist: kyrkoherde Sven Danell är en sann kristen, han har i ord och vandel varit ett föredöme för sina församlingsbor, i ord och handling en förkunnare av den rena Lutherska läran, en prydnad för ett kyrkosamfund, och detta

Sven Danell.

icke minst på Nuckö, där den för kyrkan sinnade människan kommit att fråga sig: varför står Guds hus så föraktat av dem, som till äventyrs kalla sig kristna?

Efter 7 år av hängivet arbete har kyrkoherde S. Danell lärt känna församlingsbornas liv ingående. Han har lindrat nöden hos många och med förståelse och flit ivrat för församlingens uppbyggande. Han var den, som gav bistånd i det fördolda, ofta nog sig själv därvid lämnande i nöd, och som genom sitt exempel predikade denna hälsosamma lära, att det på vår väg genom livet finnas människor sända till oss av Gud, vilka vi icke böra gå föraktfullt förbi. Han samlade ungdomen till idrottsövningar och ville lära dem att få sinnet upp för det rena, det upphöjda, det vackra i livet. Han teg på de frireligiösas anmärkning härvidlag och detta har varit hans stora fina vapen med vilket han har segrat. I Osterby och Gutänäs byar samlade han barnen till söndagsskola, och med denna verksamhet höll han outtröttligt ut. Ja, ända borta i Vipall höll han en tid söndagsskola. Under kyrkoherde S. Danells tid har kyrkans ekonomi åter någorlunda kunnat ordnas, församlingens skulder ha kun-

nat betalas, kyrkan har fått ny takläggning på norra sidan, prästgården och "lärstugan" ha undergått reparation, kapellet i Roslep har renoverats och kapellet i Sutlep har fått nytt torn, tak, golv och ny brädfordring. På kyrkoherde Sven Danells initiativ har i Rikull blivit anställd en pastors adjunkt, under hans prästetid har man även fått det ordnat därhän, att Rikull numera utgör egen "biktrets" med egen kyrkokassa och en viss självstyrelse, vilken ordning har vunnit konsistoriets stadfästelse. Under den första tiden av sin vistelse på Nuckö tjänstgjorde Sven Danell även under en vinter som lärare på Birkas folkhögskola och sedan även en tid som ämneslärare vid det svenska gymnasiet i Haapsal. Enär församlingen ligger spridd över ett vidsträckt bosättningsområde, ha resorna i hans tjänst upptagit en stor del av kyrkoherdens tid. Dessa resor ha även varit synnerligen påkostade för hans hälsa. Ända bort till Vipall, Korkis och Kors utsträckte kyrkoherde Sven Danell sina resor, å vilka orter han under de första åren av sin vistelse på Nuckö regelbundet varje månad höll svenska gudstjänster. Det var då, som gamla svenska minnen i Kors kyrka åter upplivades, och det var sommaren 1936 kyrkoherde Danell kunde fira svensk nattvardsgång i Kors kyrka med ungdomar ifrån Korkis och Vipall, med vilka han hade läst svensk skriftskola i Vipall svenska skolhus samma sommar. Ögonblicket var historiskt, och gärningen förpliktat och manar till efterföljd. Till skolhusbygget i Vipall har han verksamt bidragit med penningmedel och ifrån Sverige anskaffat undervisningsmaterial för skolan.

I kyrkoherde Sven Danells umgängeskrets verkade det alltid som en befrielse att sammanträffa med honom, denna stillsamma, pliktrogna handlingens man. Man fick strax intrycket av "en kulturpersonlighet", som prosten Hj. Pöhl träffande uttryckte sig vid sitt avskedstal till kyrkoherde S. Danell i Nuckö kyrka den 6 dennes. Hans intressen famnade

vida kretsar och han förde en omfattande korrespondens. Föreningen S. O. V:s gärning låg honom varmt om hjärtat och han var en varm vän till Estland, det estniska folket och landets sunda utveckling. Vid prästmöten och kyrkokongresser var han ständigt närvarande. För två år sedan blev han på prästmötet i Vik vald till biträdande prost för kretsen Viks prästerskap. Då och då predikade han även i grannsocknarnas kyrkor och i Haapsalus S:t Johanneskyrka höll han upprepade gånger svenska predikningar och även nattvardsgång med svenska konfirmander bland det svenska gymnasiet i Haapsalu elever. För att nucköborna skulle slippa frysa om vintern i kyrkan vid gudstjänsterna hade kyrkoherde S. Danell anskaffat ifrån Sverige — såsom gåva en kamin för kyrkan. Nucköborna ha självfallet varit mycket fästa vid den avgående kyrkoherden, icke minst den estniska befolkningen i socknen, som egentligen utgjort den trognare delen av församlingens kyrkobesökare. Församlingens tack till kyrkoherde Sven Danell för all visad vänlighet var och är därför hjärtligt och uppriktigt.

Under snart tre och ett halvt århundrade har Sverige — på några undantag när, gett präster till Nuckö församling. De flesta av dem ha varit ifrån Västergötland. Den 8:de i denna ståtliga rad var kyrkoherde Sven Danell. Det är en ståtlig historisk tradition som Nuckö församling härvidlag följt. Ett pärlband avslutas nu till synes, i vilket Sven Danell nu utgör den sista pärlan.

Vi förena oss i kyrkoherde Sven Danells innerliga önskan att Nuckö kyrka måtte bliva fylld en dag, fylld av människor, som hungra och törsta efter Guds ord, och som inse sin egen ringhet inför Gud. Och vi be att slutligen få tillönska kyrkoherde Sven Danell krafter och glädje i det arbete, som blivit honom anförtrott som lärare och präst vid svenska Diakonanstalten i Stockholm.

Östersjön skall förvisso icke skilja åt!

Bysholm, Nuckö, den 8 juni 1937.

Alex. Samberg.

Estland — Sverige.

Det förtäljes av en forntida författare om lotusblommorna i Euftrat, att de om aftonen sjunka och sjunka allt djupare ned i vattnet och till sist vid midnatt dölja sig i ett sådant djup, att ingen kan nå dem med handen, men när morgonen gryr, lyfta de sig mot ljuset, och när blommorna nå upp mot ytan, så att solens strålar träffa dem, öppna de sig, och stänglarna stiga och stiga högt över vattnet.

Detta är en bild, som har använts om många och vitt skilda saker och förhållanden. Ofta har liknelsen varit olämplig och löjlig, men den har även någon gång varit ganska lyckad.

Man kan — för att nu använda den än en gång — jämföra förhållandet med lotusblommorna med förhållandet mellan Sverige och Estland. Ända från vikingatiden med dess för oss ännu dunkla och delvis outredda händelserika skeden och över 1100-talet, då esterna — vilket är historiskt klarlagt och bevisat härjade längs Sveriges ostkust och 1187 till och med inne i Mälaren, voro förbindelserna mellan svenskar och ester mycket livliga för att så kulminera i de förras herravälde över östersjöländerna från 1561 till 1721. Men efter det sistnämnda året vart umgänget estländare och svenskar emellan knappast vidare livligt, ja, man kan säga, att det rent av helt och hållet upphörde. I vår liknelse ha vi alltså kommit till midnattens mörker, då lotusblommorna äro längst nere i djupet. Men åren gå, och slutligen randas Estlands självständighetsdag. Redan före landets befrielse hade ledande män från Estland infunnit sig i Sverige för att försöka få tanken här väckt för ett självständigt Estland. Härmed kan man säga att lotusblomman tog sin vändning närmare ytan. Tiden efter Estlands frigörelse har i stort sett hela tiden gått i närmandets tecken. Här kunde nämnas en hel rad officiella besök: besök av Estlands Riksäldste i Sverige, Sveriges konung 1929, Sveriges Kronprins 1932, Prins Gustav Adolf 1936

i Estland; besöket av Estlands utrikesminister i Sverige och till sist den nutida efterträdaren till den store Bengt Oxenstierna, också kallad Resare — Bengt, här menas Sveriges minister för utrikes ärenden exc. Richard Sandler, som nu genom sin senaste resa har hjälpt till att få lotusblomman fullt upp i dagsljuset och slå ut sina härliga blomkalkar till människornas fröjd och båtad — få förbindelserna folken emellan att utvecklas på ett vänskapsfullt och fredligt sätt. I ett tal uttryckte exc. Sandler sig så: "På det internationella området kunna våra gemensamma strävanden uttryckas i ett enda ord "Fred". Vid en middag i Tallinn använde excellensen Karl XII:s ord som denne yttrat när staden Revals borgare frambar stadsnycklarna: "Behåll dem, ty de äro i goda händer," — "Er självständighet står i egna, d. v. s. i goda händer — behåll den".

Men det är icke blott de styrande männen som avlägga besök och svarsbesök. Låt oss se

på en något bredare basis hur det förhåller sig med folket i allmänhet. För tre år sedan hade vi en enda och liten passagerarångare mellan Estland och Sverige. Numera ha vi icke mindre än fyra sådana. För några år sedan uppgick årets turistantal från Sverige till Estland till 2—300 personer. Förra året steg antalet turister redan till omkring 5000 och i år torde turistsiffran bli ännu något större. Turistströmmen till Sverige från Estland har visserligen ej stigit i samma grad. Man kan ej tro att den goda viljan saknas utan det torde nog bero på att Sverige är ett dyrt land och avlöningen i Estland står i underkant. Oberoende av detta har dock turisternas antal från Estland till Sverige under senaste åren tilltagit betydligt. Icke heller att förglömma ömsesidiga besök av sång-student — och andra föreningar. Resultaten ha också börjat bli synliga. Det är icke enbart handelsutbytet som visar ökat resultat trots världens senaste tullmurssystem, utan även

i kulturellt hänseende har man märkt betydliga framsteg. Jag vill blott här påpeka, att under senaste åren en rad böcker av kända svenska författare översatts till estniska och någon översättning har även förekommit i motsatt riktning. Allt sådant tyder på och ökar möjligheterna till att lära känna varandra. Därmed följer ömsesidig förståelse och där så behövs även ömsesidig respekt.

Intresset i Sverige för Estland, estlandssvenskarna och därmed sammanhängande spörsmål är nuförtiden stort och kraftigt. Och man får hoppas att de nyväckta sympatierna mellan de olika Östersjöstaterna aldrig skola slappas eller försvinna. Sympati har emellertid som en nödvändig förutsättning — förståelse och kännedom. För att stärka de redan förefintliga sympatierna och skapa nya måste därför kunskapen om de olika länderna och folken bli större och spridas till alla som bygga och bo kring Östersjön.

Sverige i juni 1937.

Rbg.

(Forts. från sid. 2).

Vi förlät honom hans oförskämthet, helst som vi i honom igenkände en gammal skolkamrat. Vi gick sedan ut för att se på stan igen, och fosterlandsförvararen bjöd oss på var sitt glas sockerdricka. Räkningen, såväl vår egen som hans, fick vi dock betala själva.

Kl. 11 gick tapt, och magistrarna räknade in sina får i fållorna. Antale befanns vara rätt. Trots att alla var trötta efter dagens strapetser gick det livligt till, och någon sömn blev det ej i första taget. Magister Adolfsson skulle sova i samma rum som vi, men som han, medtagande dörrnyckeln, behagade försvinna på en stund hade någon oförskämtheten att stoppa en väska fylld med smörgåsar och annat smått och gott mellan lakanet och filten i hans säng. En säng placerades framför dörren, och sedan vi skruvat loss den elektriska lampan, lade vi oss för att bida och se, hur magistrarnas tog saken. De flesta somnade snart, men en del höllo sig vakna, tills han kom hem. Följande morgon frågade vi, hur det gått. att han

hittat de flesta av rummets lösa inventarier mellan täcket och filten och att han haft ett väldigt besvär med att få ut dem, erkände han visserligen, men det övriga ville han ej kännas vid. Faktum är dock, att magistrarnas gjorde sitt inträde i rummet rätt bullersamt och sedan hade ett förfärligt sjå, innan han lyckligt och väl kommit ned mellan lakan, smörgåsar och klädesborstar.

Vi var färdiga kl. 10 följande morgon och begav oss därefter med buss till Raadi herrgård, som ligger 3 km. från stadens centrum. Till slottet hör en av de största och vackraste parker i hela Estland, och i själva slottet är Estlands Nationalmuseum inrymt. Där finns en hel mängd sevärdheter från båda forntid och nutid. En ciceron ställdes välvilligt till vårt förfogande (mot betalning förstås) och förklarade alla märkligheter. Efter en timme hade vi sett nog av våra förfäders verk och fått en god föreställning om deras levnadssätt och belåtna över våra nyförvärvade kunskaper begav vi oss tillbaka till staden.

Sedan vi ätit middag gjorde

vi en blixervisit i hygieniska muséet, där magister Boräng undfågnade oss med sina insikter i anatomi. Så bar det av till stationen, och återigen instuvades vi på tåget. Lyckligtvis var det ett rätt snabbgående sådant, och redan kl. 7 var vi i Tallinn. Vi hade knappt stigit av tåget, förrän en orkester spelade upp en klämmig marsch. Vi kände oss naturligtvis smickrade och tacksamma för uppmärksamheten, som visades oss. Orkestern själv kunde vi i början inte upptäcka, men snart fick vi dock syn på den: en radiohögtalare, uppmonterad på en stolpe. Det var ju lite snopet förstas. Vi möttes vid tåget av denna tidnings redaktör, som välvilligt ordnade med ett bra och billigt nattlogi. Vi tillbringade kvällen med att orientera oss i staden. Det var ej lika lätt som i Tartu, men ingen gick dock vilse eller råkade ut för andra otrevligheter.

På måndagsmorgonen anträdde vi återfärden till vårt gamla kära Haapsalu.

Herbert Lagman.

Händelserna i Ryssland.

På fredagen sammanträdde i högsta domstolens sessionssal en specialdomstol för att behandla målet mot Tuchatsjevskij, Jakir, Uborevitsj, Kork, Eideman, Feldman, Primakoff och Putna, anklagade för brott som beröras av paragraferna 58:1 B, 58:8 och 58:11 i strafflagen för Sovjetryssland. Rättsförhandlingarna ägde rum inför lyckta dörrar och som domstolens president fungerade ordföranden i högsta domstolens militärtribunal, arméjuristen Ulrich.

Medlemmar av rätten voro: biträdande folkkommissarien för försvarsväsendet, chefen för röda arméns flygstyrkor Alksnis, marskalken av Sovjetunionen Budjennyi, marskalken av Sovjetunionen Blücher, chefen för röda arméns generalstab Sjaposjnikoff, befälhavaren för trupperna i Vitryslands militärområde Bjehoff, befälhavaren för trupperna i Leningrads militärdistrikt Dybenko, befälhavaren för trupperna i Nordkaukasus Lasjirin och befälhavaren för kosackkavaleriets sjätte kår "Stalin", Gorjatsjeff.

Efter det anklagelseakten upplästs förklarade sig de anklagade på fråga skyldiga till de brott, för vilka de anklagats. Domstolen fastslog att de anklagade, vilka utfört militärt spionage för en utländsk makt, som för en ovänskaplig politik mot Sovjetunionen och systematiskt lämnat militärkretsarna i denna stat spionerimeddelanden, begått sabotagehandlingar i syfte att undergräva röda arméns styrka. De hade vidare — enl. vad rätten fann konstaterat — arbetat på röda arméns nederlag i händelse av militärt angrepp mot Sovjetunionen, och deras mål var att splittra Sovjetunionen och återinföra godsägarnas och kapitalisternas makt. Rätten fann utrett att de åtta anklagade gjort sig skyldiga till förräderi mot röda armén och fosterlandet. De berövades sina militära titlar och dömdes alla till avrättning.

N. D. A.

Vormsi har fått svenskspråkig läkare.

Genom förordning av Länsstyrelsen i Haapsalu förflyttades nuvarande Vormsö distrikts — och sjukstugeläkare Dr. Rimša till Keina på Hiiumaa och till ny tjänsteinnehavare har utsetts frk. Dr. Ellen Klemmer. Dr. Klemmer behärskar svenska flytande och äger i sin person stora förutsättningar att vinna detta förtroende bland befolkningen som en läkare behöver i utövandet av sitt kall.

Norrköpings Kemiska Undersökningsanstalt

Norrköping. Tel. 1249.

Utför kemiska analyser och provtagningar.
Inneh.: Civiling. John Wanselin, stadskemist.

Glöm ej

att Ni inbesparar 20% av arbetstiden om Ni använder

ORSA vedsåglad

Efterfråga dessa i närmaste järnaffär
Tillv: **A/B ORSA Sågladsfabrik,**

Ensamförsäljare:

Birger Olssons Järnhandel, Orsa.
Tel. Namnanrop. Telegramadress: Järnbirger.

OTTO JANSSONS SKOFABRIK

Jakobsdal JÖNKÖPING Telefon 23

Randsydd skodon, Mans- och Goss kodon. Slitstarka. Goda passformer.

Efterfråga *J—sons skodon. Bör finnas i alla välsorterade affärer.*

FENIX

Föreningsgat. 7.

DRUVAN

Engelbrektsgat. 5

Gå till den av dessa restauranger som är Eder närmast då Ni vistas i

MALMÖ

Intima och hemtrevliga lokaler.
Omtyckta klubbbrum.

Direktion: Aktiebolaget Malmörestauranger.

Prima PORTLAND CEMENT

från

A/B Gullhögens Bruk, Skövde.

GEFLE NYA STUVERIAKTIEBOLAG

Gävle

Medlem av Norrlands Stuvareförb.
Telegramadr.: Stowing. Tel. 277.

GEFLE MANUFABRIK A.-B.

STRÖMSBRO

Utmärkta garner för fiskeriändamål
REKOMMENDERAS.

Utgivare:

Svenska Odlingens Vänner

Redaktion:

M. Westerblom, ansvarig red

A. Stahl.

N. Blees.

A. Aspelin.

Rütli 3, Tallinn.

Tel. 470-08.

Prenumerationspris:

Inrikes	Utlandet
1 år Ekr 2:—	1 år Ekr. 4:—
1/2 " " 1:—	1/2 " " 2:—

Kom ihåg Kulturfondens sparbössa!

Herdina Lindebergs eftr.

Inneh.: Anna Sultan

Stora Torget 3. **Linköping** Tel. 178
1:sta kl. Konditoriservering: Choklad,
Konfekt, Bakelser och Småbröd.

A.-B. LYCKES SÖNER

Fiskebäckskil.

Konservfabrik för inläggning av finare aniovis och sillkonserver. Tel. 15.

A.-B. GESTRIKLANDS YLLEFABRIK

JÄRBO

FILTAR VADMAL SPORTTYGER

Cloströms

Rostfria Kekkär!

rekommenderas.

Kinnaströms Väveri A.-B. Kinna

Randiga och rutiga bomullstyger,
Bomullsflanell, Crepe-Frottéer, Poplin,
Silkesblustyg Zefyr, Bolstervar, Cover. — Coat. Jacquardbolster Kadettyg,
Möbeltyg.

E. W. JUST

Blekeri-Färgeri-Merserisation

Tel. 148 BORÅS 21 48

Reserverad annonsplats.

Bästa drivkraft för fartyg

av alla slag är

Marin- **J. M.** June-

motorn Munktell

A.-B. JÖNKÖPINGS MOTORFABRIK

el 197, 8 7 — JÖNKÖPING — Telegr. Moto.